

Список використаних джерел

1. Галіцин В.К., Галіцина О.В., Сулов О.П., Самченко Н.К. Структурно-функціональний аналіз та моделювання розвитку економіки: Монографія. (Електронний ресурс). — К.: КНЕУ, 2013. — 377 с.
2. Геєць В.М. Економіка України 2016 року // Газета «Бізнес». — 14.03.2016 р.
3. Манищуров І.Г. Статистика економічного зростання та конкурентоспроможності країни: Монографія — К.: КНЕУ, 2006. — 388 с.
4. Осауленко О. Інтегральні оцінки міжгалузевих структурних зрушень та рівня інтенсивності промислового виробництва // Економіка України. — 2001. — №1. — С. 4–8.
5. Офіційний сайт European Commission [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasionalpaper/2014/pdf/ocp196_en.pdf.
6. Пирожков С.І. Моделі і сценарії структурно-інноваційної перебудови економіки // Інвестиційно-інноваційна стратегія розвитку національної економіки: Зб. наук. праць / НАН України. Об'єдн. ін-т економіки. Ред. кол.: Сухоруков А.І. (відп.ред.) та ін. — К., 2004. — С. 3–10.
7. Сулов О.П., Галіцин В.К., Галіцина О.В. Структурний аналіз розвитку економіки: Монографія / Наукове видання. — Івано-Франківськ: Галицька Академія, 2009. — 224 с.

Мазур М. В.

к.е.н., доцент кафедри статистики ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ІНФЛЯЦІЇ НА СПОЖИВЧОМУ РИНКУ УКРАЇНИ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Стабільність цін і зближення рівнів розвитку регіонів є актуальними завданнями політики економічного розвитку держави. Кризові явища в економіці України поглибили існуючі диспропорції регіонального розвитку, в тому числі щодо інфляційних процесів на споживчому ринку. Тому все більшої актуальності набувають регіональні індекси цін, аналіз яких сприятиме виконанню важливих завдань регіональної політики щодо зближення рівнів розвитку вітчизняних регіонів.

Метою роботи є проведення статистичного аналізу інфляційного процесу на споживчому ринку за регіонами країни та визначення подальших можливих шляхів подолання існуючих диспропорцій регіонального розвитку.

Необхідність розрахунку регіональних індексів споживчих цін виникла в зв'язку з тим, що в Україні споживчі звички населення півночі відрізняються від уподобань тих, хто мешкає на півдні, заході чи сході країни. Ці відмінності обумовлені природно-кліматичними умовами, рівнем доходів населення,

місцевими традиціями тощо. Індекс споживчих цін за регіонами країни розраховується з урахуванням особливостей зміни регіональних цін на товари і послуги за єдиним споживчим набором товарів (послуг)-представників.

На сьогоднішній час споживчі ціни за регіонами України змінюються нерівномірно. Аналізуючи інфляцію на споживчому ринку у передкризові 2010–2013 роки виявлено, що найвищими середньорічними темпами приросту споживчих цін за цей період було виявлено у таких регіонах, як Одеська, Луганська, Донецька області та м. Київ. У кризові 2014–2015 роки ситуація з інфляційним процесом за регіонами країни відмінна від аналізу попередніх років. Так, наприклад, місто Київ, яке відрізнялося високими темпами інфляції, у 2015 році показало найнижчі темпи приросту споживчих цін. Хоча в цілому по країні інфляція на споживчому ринку у 2015 році була найвищою за останні двадцять років — зростання споживчих цін (тарифів) становило 43,3 % порівняно з попереднім 2014 роком. У 2016 році найвищими темпи інфляції порівняно з попереднім роком були у Полтавській (114,2 %), Сумській (114,2 %), Харківській (114,1 %) областях і в місті Києві (114,0 %) [1].

Загрозливим є також рівень інфляційного розриву між найвищими і найнижчими показниками індексу споживчих цін за регіонами країни. У 2016 році його значення становило 4,2 в.п., а в попередньому 2015 році цей показник був вдвічі більшим — 8,3 в.п., що свідчить про посилення нерівномірності інфляційного процесу за регіонами у кризові періоди.

Відомо, що стрімке зростання споживчих цін призводить, у першу чергу, до зниження купівельної спроможності населення та, відповідно, падіння обсягів попиту на придбання товарів і послуг. Наприклад, у 2014 році найвищі темпи приросту споживчих цін порівняно з попереднім роком спостерігалися в Одеській області (+27,2 %). Разом з тим, у цьому ж регіоні темпи падіння обороту роздрібною торгівлю були найнижчими (–8,8 %) [2].

Кризові явища в економіці поглибили існуючі диспропорції щодо інфляційних процесів на споживчому ринку регіонів України. Вплив зміни споживчих цін на динаміку обороту роздрібною торгівлю також виявив значну диференціацію у регіональному розрізі. Загрозливі розміри інфляційного розриву між найвищими і найнижчими значеннями індексу споживчих цін за регіонами країни можуть призвести до подальшого зростання диференціації регіонів країни за показниками купівельної спроможності грошей, рівня життя населення, обсягів товарообороту та ін. Зменшення розмірів інфляційного розриву сприятиме виконанню важливих завдань регіональної політики щодо зближення рівнів розвитку вітчизняних регіонів і їх економічного зростання.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України : Індеси споживчих цін за 2016 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
2. Державна служба статистики України : Роздрібна торгівля України за 2015 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

П'ята Л.Л.

к. іст.н., доцент кафедри статистики ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана»

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СТАТИСТИЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

У програмі діяльності Кабінету Міністрів України багато уваги приділяється розвитку державної регіональної політики. Уряд розробив основні напрямки її реалізації, спрямованої на розвиток усіх без виключення територій країни. Впровадження в життя такої конструктивної державної регіональної політики підвищить дієвість державного управління та сприятиме підвищенню темпів соціально-економічного розвитку регіонів, дозволить більш диференційовано та зважено підходити до проблем розвитку кожної конкретної території, здійснить перерозподіл ресурсів для підтримки депресивних територій і розв'язання проблем, які за своїми масштабами є загальнодержавними, що дасть ефект як для регіонів, так і для нашої країни в цілому.

Саме тому особливу увагу треба приділяти оцінюванню сучасного стану розвитку територій, виокремленню однорідних регіональних зон, у першу чергу для цілей визначення слаборозвинених, депресивних територій.

Запропоновані методичні засади оцінювання рівня соціально-економічного розвитку регіонів країни являються дієвим інструментом для аналізу ситуацій, які склалися в регіонах країни під дією економічних, соціальних, демографічних факторів, а також особливостей поведінки реакцій регіонів на впровадження державної регіональної політики. Крім того, запропонована методика дозволяє виокремлювати однорідні регіональні зони за станом соціально-економічного розвитку, визначити «проблемні зони», які в першу чергу потребують підтримки держави. Запровадження цих методичних засад дозволить також проводити комплексний аналіз регіональної диференціації